

1.

Încep să simt din nou nevoia să-l omagiez pe unchiul Oswald. Mă refer, desigur, la răposatul Oswald Hendryks Cornelius, rafinatul, bon-viveurul, colecționarul de păianjeni, scorpioni și bastoane, iubitorul de operă, expertul în porțelanuri chinezești, seducătorul de femei și, fără urmă de îndoială, cel mai mare futangiu din toate timpurile. Orice alt pretendent celebru la acest titlu ajunge să pară de-a dreptul ridicol dacă-i comparăm recordul cu al unchiului Oswald. Mai ales sârmanul Casanova. Iese din această confruntare arătând ca un bărbat care suferea de o gravă disfuncție a organului sexual.

Au trecut cincisprezece ani de când am dat spre publicare, în 1964, primul mic fragment din Jurnalele lui Oswald. Nu mi-a fost ușor în momentul respectiv să aleg ceva neofensator, iar episodul cu pricina conținea, dacă vă mai amintiți, descrierea nevinovată și oarecum frivolă a coitului dintre unchiul meu și o anume leproasă în Deșertul Sinai.

Toate bune și frumoase. Dar am așteptat încă zece ani (1974) înainte de a risca să public un al doilea fragment. Din nou am fost atent să aleg ceva care, cel puțin după standardele lui Oswald, să fie pe cât posibil bun de citit și de către vicar la școala de duminică a bisericii din sat. De

data aceasta a fost vorba despre descoperirea unui parfum atât de potent, încât orice bărbat care îl adulmeca pe o femeie nu mai reușea cu niciun chip să se abțină să nu sară pe ea atunci și acolo.

N-au apărut niciun fel de contestații serioase după publicarea acestei bagatele. Au urmat însă alt gen de repercusiuni. Mi-am descoperit pe neașteptate cutia poștală plină până la refuz cu scrisorile a sute de cititoare, toate cerându-mi insistent un strop din parfumul magic al lui Oswald. Mi-au scris, cu aceeași pretenție, și nenumărați bărbați, printre care un dictator african deosebit de dezagreabil, un ministru din cabinetul britanic de stânga și un cardinal de la Sfântul Scaun. Un prinț din Arabia Saudită mi-a oferit o sumă uriașă în franci elvețieni și un bărbat în costum negru de la CIA m-a căutat într-o după-amiază ducând o servietă dolidă cu bancnote de o sută de dolari. Parfumul lui Oswald, mi-a spus el, putea fi folosit pentru compromiterea oricărui politician sau diplomat rus respectabil care exista pe lume, iar țara lui voia să cumpere formula.

Din nefericire, nu aveam nici măcar o picătură din lichidul magic ca să i-o pot vinde, așa că toată istoria s-a încheiat acolo.

Astăzi, la cinci ani de la publicarea poveștii cu parfumul, am decis să permit publicului să arunce încă o privire fugară în viața unchiului meu. Fragmentul pe care l-am ales provine din volumul XX al Jurnalelor. A fost scris în 1938, când Oswald avea 43 de ani și era în floarea vârstei. Sunt pomenite în el numele multor persoane faimoase, iar asta reprezintă în mod evident un risc major: familiile și prietenii lor s-ar putea simți jigniți de unele dintre lucrurile pe care le are de spus Oswald. Nu-mi rămâne decât

să mă rog ca persoanele vizate să fie îngăduitoare cu mine și să înțeleagă că motivele mele nu sunt necurate. Aduc în atenție un document de o considerabilă importanță științifică și istorică și ar fi o tragedie să nu vadă niciodată lumina zilei.

Iată, așadar, un extras din volumul XX al Jurnalelor lui Oswald Hendryks Cornelius, redat în întregime în cuvintele lui:

Londra, iulie 1938

Tocmai m-am întors dintr-o vizită plină de satisfacții la uzinele Lagonda din Staines. W.O. Bentley m-a invitat la masă (somon de Usk și o sticlă de Montrachet) și am discutat despre dotările suplimentare ale noului meu V12. Mi-a promis un claxon care să cânte *Son gia mille e Tre*¹ de Mozart la tonalitatea perfectă. Poate că unora dintre voi li se pare un moft copilăresc, dar va fi stimulant să mi se reamintească de fiecare dată când apăs pe buton că bunul Don Giovanni deflorase, până în momentul acelei arii, 1003 demoazele spaniole durdulii. I-am spus lui Bentley că vreau scaunele tapițate cu piele fină de aligator, iar bordul și restul suprafețelor să fie lambrisate cu lemn de tisă. De ce tisă? Pur și simplu pentru că prefer culoarea și granulația tisei englezești oricărui alt tip de lemn.

Ce individ remarcabil este W.O. Bentley! Și ce triumf a reprezentat pentru Lagonda faptul că l-au adus la ei! Mi se pare oarecum trist că acest bărbat care a proiectat și și-a legat numele de una dintre cele mai bune mașini din lume a fost silit să plece din propria lui companie și

¹ Arie din opera *Don Giovanni* de Mozart, în care personajul principal se referă la cele o mie trei femei cu care s-a culcat în Spania.

aruncat în brațele rivalilor. Dar asta înseamnă, în același timp, că noile Lagonda sunt acum fără egal, iar în ceea ce mă privește, nu mi-aș lua niciodată altă mașină. Cea de acum nu va fi ieftină deloc. Mă costă cu multe mii mai mult decât am crezut vreodată că e posibil să plătești pentru un automobil.

Dar cui îi pasă de bani? Mie nu, pentru că am o grămadă. Am făcut prima mea sută de mii de lire când aveam șaptesprezece ani, iar mai târziu am continuat să fac și mai mulți. Când spun asta, îmi dau seama că n-am vorbit niciodată în jurnalele mele despre felul în care am ajuns un om bogat.

Poate că a venit momentul. Aș zice că da. Deși aceste jurnale sunt menite să reprezinte o istorie a artei seducției și a plăcerilor copulației, ar părea totuși incomplete fără câteva referiri la arta câștigării banilor și la plăcerile care o însoțesc.

Foarte bine, atunci. M-am convins să mă apuc de treabă. Voi purcede de îndată să vă spun cum am început să câștig bani. În caz că vreunii dintre voi ar fi tentați să sară peste această parte și să se îndrepte direct spre aventurile mele mai suculente, dați-mi voie să vă asigur că și aceste pagini vor musti de întâmplări picante. Altminteri, nu m-aș fi apucat să le scriu.

Marile averi, când nu sunt moștenite, se fac de obicei în unul din următoarele patru moduri – prin pungașii, prin talent, prin decizii inspirate sau prin noroc. Avearea mea a fost un rezultat al tuturor acestor metode. Urmăriți-mă cu atenție și veți vedea ce vreau să spun.

În anul 1912, când abia împlinisem șaptesprezece ani, am câștigat o bursă pentru studiul științelor naturii la Colegiul Trinity din Cambridge. Eram un tânăr

precoce și îmi dădusem examenele cu un an mai devreme decât se obișnuia. Asta însemna că urma să stau douăsprezece luni fără să fac nimic, întrucât la Cambridge nu mă primeau decât după ce împlineam optsprezece ani. Prin urmare, tatăl meu a hotărât că mai bine umpleam acest timp mergând în Franța ca să învăț limba. Cât despre mine, eu speram să pot învăța în țara aceea splendidă ceva mai mult decât limba. Vedeți, începusem deja să deprind gustul desfrâului și dădeam iama printre debutantele londoneze. Și, în plus, începusem deja să mă cam plictisesc de tinerele englezoaice. Erau, după părerea mea, cam nesărate, și muream de nerăbdare să împrăști câteva banițe de sămânță pe ogoare străine. Mai ales în Franța. Dețineam informații de încredere cum că parizienele știu unul sau două lucruri în plus despre cum se face dragoste, lucruri la care verișoarele lor londoneze nici nu visaseră vreodată. Copulația, după cum se zvoinea, nu depășise în Anglia vârsta copilăriei.

În seara dinaintea plecării mele în Franța, am dat o mică petrecere la casa familiei noastre din Cheyne Walk. Tata și mama ieșiseră intenționat să ia cina în oraș ca să am eu tot spațiul la dispoziție. Invitasem vreo doisprezece prieteni de ambele sexe, cu toții cam de vârsta mea, iar pe la ora nouă purtam o conversație plăcută, bând vin și mâncând o delicioasă tocană de berbec cu găluști. S-a auzit clopoțelul de la ușa de la intrare. M-am dus să răspund. Pe trepte stătea un bărbat de vârstă mijlocie cu o mustață uriașă, un ten purpuriu și o valiză din piele de porc. S-a prezentat drept maiorul Grout și a întrebat de tata. I-am spus că ieșise la cină.

— Vai de mine, a zis maiorul Grout. M-a invitat să stau aici. Sunt un vechi prieten.

— Probabil că tata a uitat, am zis. Îmi pare extrem de rău. Pofțiți, intrați!

Evident, nu-l puteam lăsa pe maior singur în bibliotecă să citească revista *Punch*, în timp ce noi petreceam în camera alăturată, așa că l-am întrebat dacă nu voia să ni se alăture. Voia, desigur. I-ar fi făcut plăcere. Așa că a apărut, cu mustață cu tot, un flăcău tomnatic, jovial și voios, care s-a așezat printre noi cât se poate de în largul lui, în ciuda faptului că era de trei ori mai bătrân decât oricare dintre cei de față. S-a îndopat cu berbec și a dat gata o sticlă de Bordeaux în primul sfert de oră.

— Excelentă mâncare, a zis el. Vin mai este?

I-am deschis o nouă sticlă și l-am privit toți cu o oarecare admirație cum s-a apucat s-o golească și pe aceea. Obrajii lui se transformau din purpurii într-un violet vinețiu, iar nasul părea să-i fi luat foc. La jumătatea celei de-a treia sticle, a început să-și dea drumul. Lucra, ne-a spus, în Sudanul anglo-egiptean și venise acasă în permisie. Activitatea lui se desfășura pe lângă Serviciul de Irigații al Sudanului și presupunea o muncă grea, într-un climat torid. Dar era o activitate fascinantă. Distracție din belșug, înțelegeți. Iar negroteii nu-ți dădeau cine știe ce bătaie de cap, dacă țineai tot timpul cravașa la-ndemână.

Ne-am așezat în jurul personajului cu față purpurie de pe târâmurii îndepărtate și l-am ascultat cu mare interes.

— Grozavă țară, Sudanul, a zis el. Și enormă. Îndepărtată. Plină de mistere și de secrete. V-ar plăcea să vă povestesc despre unul dintre cele mai mari secrete ale Sudanului?

— Foarte mult, domnule, am zis. Vă rugăm.

— Unul dintre marile lui secrete, a zis, dând pe gât încă un pahar de vin, un secret cunoscut doar de băștinași

și de câțiva străini bătrâni ca mine, este o mică făptură numită gândacul vezicant de Sudan, sau, cu denumirea corectă, *cantharis vesicatoria sudanii*.

— Un scarabeu, adică? am întrebat eu.

— Cătuși de puțin. Gândacul vezicant de Sudan este o insectă cu aripi, un gândac care poate zbura, lung de aproape doi centimetri și foarte plăcut la vedere, pentru că are niște aripi cu irizații strălucitoare de culoare verde-auriu.

— Și de ce e gândacul ăsta un secret atât de mare? ne-am mirat noi.

— Gândăceii ăștia, a zis maiorul, se găsesc numai într-o anumită parte din Sudan, mai exact într-o zonă de aproximativ cincizeci de kilometri pătrați situată la nord de Khartoum, unde crește un copac numit *hashab*. Gândacii se hrănesc cu frunzele acestor copaci. Există oameni care își petrec toată viața căutându-i. Vânători de gândaci li se spune. Sunt băștinași cu privirea foarte bună, care știu totul despre locurile pe unde bântuie insectele și ce alte obiceiuri au. Când îi prind, îi usucă la soare și pe urmă îi pisează până se transformă într-o pulbere fină. Pulberea asta se află la mare trecere printre localnici, care o păstrează în niște cutiuțe speciale, cioplite atent. Șefii de trib țin pulberea de gândac în cutiuțe de argint.

— Și cu pulberea asta, am întrebat noi, ce fac?

— Nu-i vorba despre ce *fac* ei cu *ea*, a zis maiorul. Este vorba despre ce poate face *ea* cu *tine*. Un vârful de ac din pulberea asta reprezintă cel mai puternic afrodisiac din lume.

— Musca spaniolă! a strigat cineva. E musca spaniolă!

— Nu chiar, a zis maiorul, dar ești pe-aproape. Musca spaniolă se găsește în Spania și în sudul Italiei. Eu vorbesc despre musca sudaneză și, chiar dacă face parte din

aceeași familie, e altă mâncare de pește. Este de aproximativ zece ori mai puternică decât musca spaniolă obișnuită. Reacția produsă de pulberea gândăcelului sudanez este incredibil de violentă, iar substanța poate fi periculoasă chiar și în doze mici.

— Dar localnicii o folosesc?

— O, Doamne, da! Fiecare negrotei din Khartoum și de la nord de oraș se folosește de bătrâna pulbere de gândac. Bărbații albi, care știu cu ce au de-a face, înclină mai degrabă să nu se atingă de ea, pentru că este a naibii de periculoasă.

— *Dumneavoastră* ați folosit-o? l-a întrebat cineva.

Maiorul s-a uitat la cel care întrebase și a zâmbit scurt de sub enorma lui mustață.

— Ajungem și la asta dintr-o clipă în alta, bine? a zis el.

— Dar ce-ți face, de fapt? a insistat una dintre fete.

— Dumnezeule, a zis maiorul, dar ce nu-ți face? Îți dă foc la organele genitale. Este deopotrivă violent afro-diziacă și puternic iritantă. Nu numai că te face turbat de excitat, dar îți asigură în același timp și o erecție enormă și de lungă durată. Îmi mai dai un pahar de vin, băiete dragă?

Am sărit să mai aduc vin. Musafirii mei deveniseră brusc foarte potoliți. Fetele se uitau la maior fascinate și fără să se clintească din loc, cu ochii strălucitori ca stelele. Băieții se uitau la fete, așteptând să vadă cum reacționau la aceste indiscreții căzute din senin. I-am umplut din nou paharul maiorului.

— Tatăl tău a avut întotdeauna o pivniță bine garnisită, a zis el. Și trabucuri de calitate.

S-a uitat în sus la mine, așteptând.

— Ați dori un trabuc, domnule?

— Ar fi foarte politicoș din partea ta, a zis el.

M-am dus în sufragerie și am adus cutia de Montecristo a tatei. Maiorul și-a pus un trabuc în buzunarul de la piept și altul în gură.

— Dacă vreți, vă voi istorisi o poveste adevărată, a zis el, despre mine și gândacul sudanez.

— Povestiți-ne! am zis noi. Vă rugăm, domnule!

— O să vă placă povestea asta, a zis el, scoțând trabucul din gură și creștându-i capătul cu unghia de la degetul mare. Cine are un chibrit?

I-am aprins cu țigara. Nori de fum i-au învăluit capul, iar prin fum fața i se vedea neclară, dar închisă la culoare și moale ca un fruct violaceu uriaș și răscopt.

— Într-o seară, a început el, ședeam pe veranda bungaloului meu undeva la țară, la vreo optzeci de kilometri nord de Khartoum. Era arșiță ca în iad și avusesem o zi grea. Beam un whisky tare cu sifon. Era primul pe seara aceea și ședeam lungit pe șezlong, cu picioarele rezemate de mica balustradă din jurul verandei. Simțeam cum tocmai îmi ajungea whisky-ul în stomac și vă asigur că nu există senzație mai grozavă la sfârșitul unei zile lungi, într-o climă insuportabilă, ca aceea când băutura îți ajunge în stomac și pe urmă intră în sânge. Peste câteva minute, m-am dus în casă să-mi mai torn un pahar, apoi m-am întors pe verandă. M-am întins la loc pe șezlong. Aveam cămașa learcă de sudoare, dar eram prea obosit să fac un duș. Pe urmă, ca din senin, am înțepenit. Am devenit rigid. Tocmai voiam să duc paharul cu whisky la buze, dar mâna mi-a înghețat, a împietrit pur și simplu în aer și am rămas cu degetele încleștate pe pahar. Nu mă puteam clinti din loc. Nu puteam nici măcar vorbi. Am încercat să-mi chem servitorul în ajutor, dar n-am fost în stare. Rigor mortis. Paralizie. Întregul meu trup devenise de piatră.

— V-a fost frică? a întrebat cineva.

— Sigur că mi-a fost frică, a zis maiorul. Eram îngrozit de-a dreptul, mai ales că mă aflam în mijlocul deșertului sudanez, la zeci de kilometri de orice. Paralizia, însă, n-a durat foarte mult. Poate un minut, poate două. Nu știu cu precizie. Dar când mi-am venit în simțiri, primul lucru pe care l-am remarcat a fost o senzație de arsură în zona vintrelor. „Hopa“, am zis, „ce naiba se mai petrece acum?“ Era cât se poate de clar ce se petrecea. Activitatea din pantalonii mei devenea tot mai intensă, și peste numai câteva secunde aveam membrul la fel de țeapăn și de erect ca un catarg de goeletă.

— Cum adică, *membrul*? Care membru? a întrebat o fată pe nume Gwendoline.

— Cred că o să înțelegi pe măsură ce mergem mai departe cu povestea, draga mea, a zis maiorul.

— Continuați, domnule maior, am insistat noi. Ce s-a întâmplat pe urmă?

— Pe urmă a început să zvâcnească, a zis el.

— Ce a început să zvâcnească? l-a întrebat Gwendoline.

— Membrul, a zis maiorul. Simțeam în el fiecare bătaie a inimii. Palpita și zvâcnea îngrozitor, și era întins ca un balon. Știți baloanele acelea lungi, în formă de cârnat de la petrecerile copiilor? La unul din alea mă gândeam, și cu fiecare bătaie de inimă parcă cineva pompa și mai mult aer în el, gata-gata să explodeze.

Maiorul a mai băut puțin vin. Pe urmă a cercetat scrumul adunat în vârful trabucului. Noi am rămas nemișcați, așteptând.

— Bineînțeles, am încercat să pun cap la cap ce s-ar fi putut întâmpla, a continuat el. M-am uitat la paharul de whisky. Era acolo unde îl puneam întotdeauna, pe mica balustradă vopsită în alb care înconjura veranda. Pe urmă,

ochii mi s-au ridicat spre acoperișul bungaloului, iar la capătul lui, gata, mi-am dat seama! Am știut sigur ce trebuia să se fi petrecut.

— Ce? am întrebat noi într-un glas.

— Un gândac vezicant care dădea o raită de seară pe acoperiș, se aventurase prea aproape de margine și căzuse.

— Fix în paharul dumneavoastră de whisky! am strigat noi.

— Exact, a zis maiorul. Iar eu, înnebunit de sete din cauza căldurii, l-am dat pe gât fără să mă uit.

Fata pe nume Gwendoline se uita la maior cu ochi mari.

— Ca să fiu sinceră, nu văd de ce atâta tărăboi, a zis ea. Un gândăcel micuț nu poate face nimănui cine știe ce rău.

— Draga mea copilă, a zis maiorul, când acest gândac este uscat și pisat, pulberea obținută astfel se numește cantaridină. Asta este denumirea ei științifică. Varietatea sudaneză se numește *cantaridina sudanii*. Iar această *cantaridina sudanii* este absolut mortală. Doza maximă la care un om se află în siguranță, dacă există o astfel de doză sigură, este una minusculă. Cam un miligram și jumătate. Presupunând că eu tocmai înghițisem un gândac adult, asta însemna că promisem de numai Dumnezeu știe câte sute de ori mai multă substanță decât doza maximă.

— Dumnezeu! am sărit noi. Doamne, Dumnezeu!

— Pulsația devenise de-acum colosală, îmi zgâlțâia tot corpul, a zis maiorul.

— Aveați o migrenă, adică? a întrebat Gwendoline.

— Nu, a zis maiorul.

— Și ce s-a întâmplat mai departe? l-am întrebat noi.

— Membrul meu, a zis maiorul, ajunsese deja ca un drug de fier înroșit în foc până la incandescență, înfipt în burta mea. Am sărit din scaun, am dat fuga la mașină și am condus ca un nebun până la cel mai apropiat spital,

aflat, evident, la Khartoum. Am ajuns în fix patruzeci de minute. Muream de frică.

— Stați o clipă, a zis creatura pe nume Gwendoline. Tot nu reușesc să vă urmăresc. De ce anume exact erați atât de speriat?

Ce față insuportabilă! N-ar fi trebuit s-o invit nici în ruptul capului. Maiorul, spre marea lui laudă, de data asta a ignorat-o cu desăvârșire.

— Am dat iama în spital, a continuat el, și am găsit salonul de urgențe, unde un doctor englez cosea cuiva o rană de cuțit.

— Uită-te la asta! am strigat, înșfăcând organul și fluturându-i-l în față.

— Fluturând *ce* în fața doctorului, pentru numele Domnului? a întrebat groaznica Gwendoline.

— Taci din gură, Gwendoline, am zis eu.

— Mulțumesc, a zis maiorul. Doctorul s-a oprit din cusut și s-a uitat la lucrul pe care i-l arătam destul de alarmat. I-am spus pe scurt povestea mea. A părut să se posomorască. Nu exista antidot pentru gândacul sudanez, m-a informat el. Eram într-o mare belea. Dar avea să facă tot ce îi stătea în putință. Mi-au făcut o spălătură stomacală, m-au băgat într-un pat și mi-au învelit în gheață sărmanul membru palpitând.

— Cine a făcut asta? a întrebat cineva. Cine anume?

— O soră medicală, a răspuns maiorul. O tânără soră scoțiană cu părul brunet. Punea gheață în niște pungi mici de cauciuc, le aranja de jur împrejur și le ținea în loc legate cu un bandaj.

— Nu v-ați ales cu degerături?

— Nu poți face degerături într-un loc încins, practic, până la incandescență, a zis maiorul.

— Și ce s-a întâmplat mai departe?

— Au continuat să-mi schimbe gheața din trei în trei ore, zi și noapte.

— Cine? Sora scoțiană?

— Mai multe surori. Au făcut cu schimbul.

— Dumnezeu mare!

— A durat două săptămâni până s-a potolit.

— Două săptămâni! am zis. Și v-ați făcut bine după aceea, domnule? Acum sunteți bine?

Maiorul a zâmbit și a mai luat o înghițitură de vin.

— Sunt profund mișcat, a zis, de grija ta. Ești în mod evident un tânăr care știe ce contează în primul rând pe lumea asta și ce trece pe locul doi. Cred că vei ajunge departe.

— Mulțumesc, domnule, am zis. Și ce s-a întâmplat până la urmă?

— Am fost scos din joc vreme de șase luni, a zis maiorul, zâmbind slab, dar asta nu-i mare lucru, când ești în Sudan. Dar, dacă vrei să știi, acum sunt foarte bine. M-am recuperat în mod miraculos.

Asta a fost povestea pe care ne-a spus-o maiorul Grout la mica petrecere din ajunul plecării mele în Franța. Și m-a pus pe gânduri. M-a pus pe gânduri de-a binelea. De fapt, în noaptea aceea, în timp ce stăteam culcat în pat cu toate bagajele făcute și aliniate pe covor, a început să-mi înflorească în minte cu mare iuțeală un plan extraordinar de îndrăzneț. Spun „îndrăzneț“ pentru că, pe bunul Dumnezeu, chiar era al naibii de îndrăzneț, mai ales că la vremea aceea aveam doar șaptesprezece ani. Când privesc acum în urmă, îmi scot pălăria în fața mea fie și numai pentru că mi-a trecut prin cap o asemenea idee. Iar a doua zi dimineața, eram pe deplin hotărât.